

## SWOT analýza a identifikácia potrieb Stratégie CLLD OZ „Partnerstvo pre MAS Terchovská dolina - pracovný materiál pre pripomienkovanie

### Základné informácie o MAS

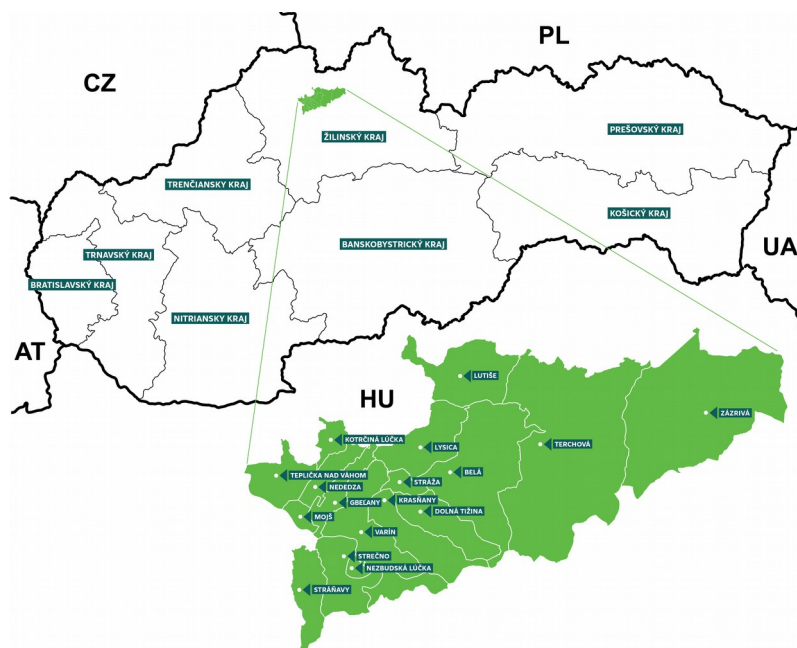
Územie miestnej akčnej skupiny OZ „Partnerstvo pre MAS Terchovská dolina“ (ďalej len MAS TD) tvorí spolu 17 obcí mikroregiónu terchovskej doliny: *Belá, Dolná Tižina, Gbeľany, Kotrčiná Lúčka, Krasňany, Lutiše, Lysica, Mojš, Nededza, Nezbudská Lúčka, Stráňavy, Stráža, Strečno, Teplička nad Váhom, Terchová, Varín a Zázrivá*. Všetky členské obce sú súčasťou Združenia obcí Mikroregión Terchovská dolina, ktorý vznikol dňa 17.3.2001.

Na ploche **339,89 km<sup>2</sup>** v území MAS žije k 31.12.2014 celkom **31 408 obyvateľov**, čo činí priemernú hustotu **92,40 obyvateľa na km<sup>2</sup>**.

Počet obyvateľov (spolu)	<b>31 408</b>
Rozloha územia (km <sup>2</sup> )	<b>339,89</b>
Hustota obyvateľstva	<b>92,4</b>
Počet obcí	<b>17</b>
Počet obyvateľov (obec s najväčším počtom)	<b>4 040 (Teplička nad Váhom)</b>
Počet obyvateľov (obec s najmenším počtom)	<b>411 (Nezbudská Lúčka)</b>
Administratívne zaradenie – okres/y	<b>Žilina – 16 obcí, Dolný Kubín – 1 obec</b>
Administratívne zaradenie – kraj/e	<b>Žilinský samosprávny kraj</b>

**Základné údaje o území MAS**

**Grafické vymedzenie územia pôsobnosti OZ „Partnerstvo pre MAS Terchovská dolina“ v rámci SR (2015)**



**SWOT analýza**

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ atraktívne prírodné prostredie</li> <li>▪ zachovaný charakteristický ráz krajiny (medze, terasy, políčka) so zvyškami tradičnej ľudovej architektúry</li> <li>▪ relatívne čisté ovzdušie</li> <li>▪ geologicky rovnomeré a stabilné územie</li> <li>▪ prítomnosť veľkoplošných a maloplošných chránených území</li> <li>▪ prítomnosť významných druhov rastlín a živočíchov, bohatstvo biodiverzity</li> <li>▪ prítomnosť kvalitných vodných zdrojov</li> <li>▪ fungujúci systém separácie odpadu</li> <li>▪ tradičné hospodárenie - gazdovanie vo viacerých obciach</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ roztrieštenosť vlastníckych vzťahov</li> <li>▪ svetelné znečistenie</li> <li>▪ vizuálny impakt nových priemyselných, hospodárskych budov a domov IBV</li> <li>▪ prítomnosť čiernych skládok odpadu</li> <li>▪ existencia brownfieldov</li> <li>▪ nedostatočný počet zberných dvorov</li> <li>▪ absencia kanalizácie v niektorých obciach</li> <li>▪ nedostatočná údržba a starostlivosť o krajinu</li> <li>▪ absencia Územno-plánovacej dokumentácie v niektorých obciach</li> <li>▪ slabé environmentálne povedomie ľudí</li> <li>▪ zabratie poľnohospodárskej pôdy na priemyselné a stavebné účely</li> </ul>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ využitie prírodného a kultúrno - historického potenciálu krajiny pre rozvoj služieb cestovného ruchu</li> <li>▪ trvalo udržateľný rozvoj sídel v súlade s miestnym rázom</li> <li>▪ nové služby pre turistov ako sprevádzanie, ekopedagogika, pozorovanie zveri</li> <li>▪ zachovanie kultúrneho rázu krajiny pokračovaním v tradičnom hospodárení (podpora SHR a družstiev)</li> <li>▪ zachovanie/rekonštrukcia tradičných objektov architektúry a ich využitie v cestovnom ruchu, hospodárení a voľnom čase</li> <li>▪ budovanie povedomia o hodnotách vidieckej krajiny</li> <li>▪ budovanie nových ÚSES</li> <li>▪ zlepšovanie konkurencieschopnosti poľnohospodárskej a lesnej produkcie</li> <li>▪ podpora lokálnych výrobkov</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ degradácia a pustnutie tradičnej krajiny ako dôsledok priemyselných investícií a nezájmu o tradičné hospodárenie (zánik historických krajinných štruktúr, strata identity, zánik historických prírodných či kultúrnych pamiatok)</li> <li>▪ narušenie rázu krajiny a vznik brownfieldov spôsobujúcich vizuálny impakt pre obyvateľov aj návštevníkov</li> <li>▪ zhoršujúci sa stav životného prostredia</li> <li>▪ ohrozenie vodných tokov a spodnej vody ako dôsledok nedostatočného odkanalizovania územia</li> <li>▪ ohrozenie životného prostredia divokými skládkami odpadu</li> </ul>

### SWOT analýza Cestovný ruch

Silné stránky	Slabé stránky
---------------	---------------

<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ atraktívne prírodné územie</li> <li>▪ rôznorodý, členitý a turisticky prítiažlivý terén a krajinný reliéf</li> <li>▪ ľahko identifikovateľný región s bohatou a zaujímavou históriou</li> <li>▪ výhodná geografická poloha s dobrou dostupnosťou</li> <li>▪ blízkosť susedných štátov (PL, CZ)</li> <li>▪ turistické destinácie nadregionálneho významu (Vrátna, Diery)</li> <li>▪ sieť dobre značených turistických trás a cyklotrás</li> <li>▪ diverzifikovaná ponuka služieb a zariadení (ubytovacích, stravovacích)</li> <li>▪ relatívne vysoký podiel chalúp a chát v rámci individuálnych rekreačných objektov, záujem o kúpu rekreačných objektov</li> <li>▪ silné folklórne tradície, kultúrne podujatia, existencia a predvádzanie tradičných remesiel</li> <li>▪ celoročný prísun turistov</li> <li>▪ prítomnosť atrakcií (plte, kabínková lanovka, výhliadkova veža, paragliding, hrady, expozície, atď.)</li> <li>▪ prítomnosť lyžiarskych zariadení – vleky</li> <li>▪ celoročná prítomnosť športových podujatí nadnárodného, národného, regionálneho aj lokálneho významu</li> <li>▪ existencia sietí/združení turizmu (ZTT, Turizmus Zázrivá, OOCR Malá Fatra)</li> <li>▪ propagácia územia MAS na veľtrhoch</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ nedostatočne využívaný bohatý turistický potenciál mikroregiónu</li> <li>▪ nerovnomerné rozmiestnenie ubytovacích a stravovacích kapacít</li> <li>▪ často neudržiavané verejné priestranstvá a komunikácie</li> <li>▪ nedostatočná turistická infraštruktúra malých rozmerov</li> <li>▪ neprofesionalita služieb v cestovnom ruchu</li> <li>▪ nízka kvalita existujúcich základných a doplnkových služieb CR</li> <li>▪ málo pestrá ponuka foriem a produktov CR, absencia ucelených produktov CR</li> <li>▪ absencia komplexného informačného a orientačného systému CR v mikroregióne</li> <li>▪ množstvo cyklotrás vedúcich po existujúcich komunikáciách, prípadne poľných neupravených cestách</li> <li>▪ nedostatočne dobudovaná infraštruktúra v obciach (cesty, chodníky)</li> <li>▪ malé množstvo zachovaných tradičných stavieb, nedostatok múzeí, pamätných izieb</li> <li>▪ absencia cieleného CR (mládež, cirkevná turistika, ...)</li> <li>▪ nedostatočná osвета medzi občanmi</li> <li>▪ zložité podmienky štátu pre podnikanie</li> <li>▪ neadekvátne nastavenie podpory CR v súčasných grantových systémoch</li> <li>▪ slabé/chýbajúce prepojenie krajiny tvorby obcami a podnikateľmi (údržba medzí, tradičné hospodárenie)</li> <li>▪ absencia spoločnej propagácie regiónu doma aj v zahraničí</li> <li>▪ nedostatočné množstvo turisticko-informačných kancelárií v obciach</li> <li>▪ absencia turistických sprievodcov</li> </ul>
<b>Príležitosti</b>	<b>Ohrozenia</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ CR ako predpoklad významného zdroja príjmov mikroregiónu s výrazným multiplikačným efektom pre rozvoj regionálnej ekonomiky (obchod, služby, remeslá, doprava, stavebníctvo a i.)</li> <li>▪ koncepčný a koordinovaný rozvoj</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ zhoršenie ekonomickej situácie SR/EÚ, úbytok turistov</li> <li>▪ stagnovanie a zhoršovanie vizuálnej stránky prostredia obcí – zanedbanosť, nečistota</li> <li>▪ stagnácia ponuky v CR, nedostatočne rýchlo rozvíjajúca sa ponuka ucelených</li> </ul>

<p>základnej a turistickej infraštruktúry</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ rozvoj špecifických foriem turistiky (agroturistika, cirkevná, kultúrna, vzdelávacia turistika, cykloturistika, zotavenie a klimatické pobyty, rybolov, poľovníctvo, jazda na koni ...)</li> <li>▪ rozvoj a skvalitňovanie silne dopytovaných oblastí CR – lyžovania, vidieckej turistiky, horskej turistiky, cykloturistiky - rozšírením ponuky ubytovacích a stravovacích kapacít zlepšením propagácie v národnom a medzinárodnom meradle</li> <li>▪ ucelené ponuky kombinovaných služieb – vytváranie ponukových balíčkov</li> <li>▪ podpora miestnych produktov/výrobcov</li> <li>▪ zvýšenie atraktivity územia, doplnenie služieb</li> <li>▪ rozšírenie a optimalizácia siete značených cyklotrás, budovanie mimoúrovňových cyklotrás, rozvoj služieb pre túto cieľovú skupinu</li> <li>▪ zintenzívnenie propagácie mikroregiónu prostredníctvom veľtrhov CR</li> <li>▪ podpora jednotného „image“ regiónu</li> <li>▪ budovanie atraktivít a turistických cieľov</li> <li>▪ rozvíjanie spolupráce a kooperácie subjektov CR</li> <li>▪ podpora tradičných remesiel/vytváranie pracovných príležitostí (predvádzanie, výroby, služby)</li> <li>▪ oživenie salašov</li> <li>▪ sprístupnenie väčšieho množstva pamiatok v území</li> <li>▪ crossektorová spolupráca</li> <li>▪ výchova k podnikaniu na vidieku</li> </ul>	<p>produktov orientovaných na rôzne cieľové skupiny</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ nezáujem obyvateľov o poskytovanie agroturistických služieb</li> <li>▪ veľká koncentrácia turistov len na určitých miestach, nevyužitie možnosti rozptylu turistickej infraštruktúry v širšom okolí</li> <li>▪ zmena klímy, nestabilné snehové podmienky</li> <li>▪ znečisťovanie územia návštevníkmi, možná devastácia prírody a pamiatok</li> <li>▪ nedostatočná informovanosť ohľadne možností získania prostriedkov na podnikanie</li> <li>▪ nedostatočná štátna podpora CR</li> <li>▪ administratívna náročnosť prípravy projektov</li> <li>▪ obava podnikateľov z rizika investovať do CR</li> <li>▪ podcenenie ľudského faktora a profesionálnej prípravy odborníkov v oblasti cestovného ruchu, vrátane poradenskej a vzdelávacej činnosti pre začínajúcich podnikateľov</li> <li>▪ pustnutie krajiny – poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskych objektov</li> <li>▪ narušenie krajinného rázu necitlivou výstavbou</li> <li>▪ pokles počtu stálych obyvateľov</li> </ul>
--	---

## SWOT analýza Občianska vybavenosť a infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ dostatok zdrojov podzemnej vody vysokej kvality</li> <li>▪ fungujúce dopravné spojenia a dobré napojenie na vlakové a autobusové spoje v širšom okolí</li> <li>▪ výhodná strategická poloha – blízkosť Žiliny ako dopravného uzla</li> <li>▪ vysoká úroveň elektrifikácie, plynofikácie</li> <li>▪ dobré pokrytie územia internetovým signálom a signálom mobilných operátorov</li> <li>▪ dostupnosť zdravotníckych služieb a zariadení</li> <li>▪ väčšina územia je odkanalizovaná</li> <li>▪ fungujúci systém triedenia odpadu</li> <li>▪ dostatočný počet školských a predškolských zariadení</li> <li>▪ relatívne vyhovujúci stav ciest II. a III. triedy</li> <li>▪ celkovo dobrá občianska vybavenosť</li> <li>▪ relatívne vyhovujúci stav verejného osvetlenia</li> <li>▪ množstvo horských cyklotrás</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ v niektorých obciach chýbajú napojenia na verejný vodovod</li> <li>▪ nevyhovujúci stav miestnych komunikácií v niektorých obciach</li> <li>▪ nedostatočne vybudovaná drobná infraštruktúra</li> <li>▪ zanedbaný stav niektorých budov vo vlastníctve obcí</li> <li>▪ chýbajúce služby</li> <li>▪ nedostatočný predaj z dvora, chýbajúce predajné miesta</li> <li>▪ slabšia ponuka stravovacích a kultúrnych zariadení</li> <li>▪ slabé/absentujúce nájomné bývanie v niektorých obciach</li> <li>▪ nerovnomerné pokrytie územia službami</li> <li>▪ nedostatočná kapacita kultúrnych a športových zariadení</li> <li>▪ nedostatočná kapacita DSS</li> <li>▪ vybavenie škôl úplne nepostačuje</li> </ul>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ oprava, dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry (miestne komunikácie, chodníky, bezpečné – mimoúrovňové cyklotrasy)</li> <li>▪ dobudovanie kanalizácie v niektorých oblastiach</li> <li>▪ dobudovanie systému separácie o ďalšie komodity (bioodpad, ...)</li> <li>▪ integrácia služieb obcí, podnikateľov</li> <li>▪ zlepšenie prístupu k internetu, dobudovanie siete vysokorýchlostného internetu (pokrytie bielych miest)</li> <li>▪ možnosť podpory podnikateľských aktivít</li> <li>▪ multiplikačný efekt prítomných automobilových závodov</li> <li>▪ dobudovanie zariadení športovísk na integrovanom princípe</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ zhoršovanie technického stavu miestnych komunikácií, zhoršenie dostupnosti hlavných komunikácií – dopravnej obsluhy</li> <li>▪ zvyšujúce sa náklady na život</li> <li>▪ dopravná preťaženosť komunikácií, najmä trasy ZA- Terchová</li> <li>▪ znižovanie hodnoty a kvality budov v správe obcí</li> <li>▪ úbytok obyvateľstva v dôsledku zlých / neexistujúcich služieb</li> <li>▪ zhoršovanie, stagnácia podnikateľského prostredia v dôsledku nedobudovanej infraštruktúry, služieb</li> <li>▪ odliv financií zo služieb mimo MAS v dôsledku nekvalitného servisu, ponuky a služieb</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"><li>▪ nevyužívané existujúce priemyselné objekty s vybudovanou technickou infraštruktúrou</li><li>▪ cieľavedomé využitie potenciálu informačnej a komunikačnej techniky</li><li>▪ rozvoj informačných a komunikačných technológií</li><li>▪ zvýšenie migrácie obyvateľstva do regiónu</li><li>▪ revitalizácia verejných priestranstiev</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ odchod obyvateľov v dôsledku nedostatočných kapacít materských škôl</li><li>▪ nedostatočné financovanie infraštruktúry štátom</li><li>▪ suburbanizácia</li><li>▪ prehĺbovanie rozdielov v postavení mužov a žien na trhu práce, nedostatočná podpora pracujúcich matiek</li></ul>
--	---

## SWOT analýza Podnikanie, zamestnanosť, spoločnosť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ miestni podnikatelia zamestnávajú ľudí z regiónu</li> <li>▪ prítomnosť veľkých, silných zamestnávateľov (KIA, Mobis)</li> <li>▪ vysoký podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva</li> <li>▪ relatívny dostatok pracovných príležitostí v regióne</li> <li>▪ nízka nezamestnanosť</li> <li>▪ dostupnosť vzdelávacej štruktúry napojenej na zamestnanosť</li> <li>▪ rovnorodá národnostná a náboženská štruktúra obyvateľstva</li> <li>▪ veľký počet malých a stredných podnikateľských subjektov</li> <li>▪ dostatok voľnej, flexibilnej a kvalifikovanej pracovnej sily</li> <li>▪ silnejúca vzájomná spolupráca obcí a ich združení</li> <li>▪ húževnatosť, pracovitosť a cieľavedomosť miestnych obyvateľov</li> <li>▪ široká škála ľudských zdrojov od vysokoškolsky vzdelaných ľudí, cez IT odborníkov, odborníkov po remeselníkov)</li> <li>▪ veľký počet zamestnancov v automobilovom priemysle</li> <li>▪ súnalezitosť obyvateľov s regiónom</li> <li>▪ prítomnosť súkromne hospodáriacich roľníkov a poľnohospodárskych družstiev</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ demografická štruktúra</li> <li>▪ vysoký počet dlhodobozamestnaných</li> <li>▪ sezónne výkyvy v pracovných príležitostiach v regióne</li> <li>▪ nízka príjmová úroveň obyvateľstva - menšia kúpyschopnosť</li> <li>▪ prevaha jednostranne orientovaného priemyslu</li> <li>▪ horšia zamestnanosť starších ľudí</li> <li>▪ malá ponuka voľnočasových aktivít pre seniorov</li> <li>▪ málo vzdelávacích príležitostí – aktivít celoživotného vzdelávania, pre nezamestnaných či znevýhodnených občanov</li> <li>▪ nedostatočná jazyková vzdelanosť</li> <li>▪ slabý e-government, e-servis</li> <li>▪ nevysporiadané pozemkové pomery brzdiace rozvoj podnikania, priemyslu a výstavby IBV</li> <li>▪ nedostatočná participácia občanov vo veciach verejných</li> <li>▪ nízky prílev zahraničných investícií</li> <li>▪ nedostatok voľnočasových aktivít pre mládež</li> </ul>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ potenciál pre vytváranie pracovných miest</li> <li>▪ crossektorová spolupráca – školy, remeselníci a podnikatelia</li> <li>▪ zlepšenie komunikácie a propagácie</li> <li>▪ zavedenie integrovaného informačného systému</li> <li>▪ podpora tradícií v regióne – budovanie „remeselníckych centier“</li> <li>▪ podpora celoživotného vzdelávania (seniori, znevýhodnené skupiny, mládež, PC, cudzie jazyky)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ vysoký podiel obyvateľstva odchádzajúcich za prácou mimo trvalého bydliska</li> <li>▪ odliv elít, vzdelaných ľudí z územia</li> <li>▪ jednostrannosť priemyslu je rizikom pre ekonomickú stabilitu</li> <li>▪ vysoké odvodové a daňové zaťaženie vedie k čiernemu trhu</li> <li>▪ ohrozenie vidieckosti výstavbou</li> <li>▪ administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov z fondov EŠIF</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"><li>▪ príchod nových investícií</li><li>▪ využitie brownfieldov</li><li>▪ podpora miestnej produkcie – zavedenie regionálnej značky</li><li>▪ podpora autentických, zážitkových služieb v CR (agroturistika)</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ posun priorít spoločnosti od tradícií ku konzumnému spôsobu života</li><li>▪ hrozba zániku tradičnej remeselnej výroby</li><li>▪ rozvoj negatívnych, sociálne-patologických fenoménov medzi mladými</li><li>▪ rozrastanie sa marginalizovaných komunít</li><li>▪ slabá jazyková úroveň obyvateľstva</li></ul>
--	---

---



## SÚHRNNÁ SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ výhodná a zaujímavá geografická poloha, blízkosť hraníc s Českom a Poľskom</li> <li>▪ strategická dopravná poloha</li> <li>▪ atraktívne, rôznorodé, druhovo rozmanité prírodné prostredie s možnosťou celoročného využitia</li> <li>▪ ľahko identifikovateľný región</li> <li>▪ bohaté kultúrohistorické dedičstvo, zaujímavé a cenné prírodne a kultúrne pamiatky</li> <li>▪ prítomnosť veľkoplošných a maloplošných chránených území</li> <li>▪ výborné možnosti rekreácie, zimnej a letnej turistiky, ojedinelých športových činností (plte, paragliding, rafting)</li> <li>▪ prítomnosť silných nadregionálnych firiem</li> <li>▪ vysoký podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva</li> <li>▪ dostatok pracovných príležitostí, pomerne nízka miera nezamestnanosti</li> <li>▪ tradícia remeselnej výroby a drobného podnikania</li> <li>▪ diverzifikovaná ubytovacia infraštruktúra (hotely, penzióny, chaty, ubytovanie v súkromí)</li> <li>▪ technická infraštruktúra väčšiny obcí na relatívne dobrej úrovni</li> <li>▪ funkčná sieť školských a predškolských zariadení</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ nízke platy a menšia kúpna sila</li> <li>▪ nízka účasť verejnosti na rozhodovaní a plánovaní v samospráve</li> <li>▪ nízky záujem o podnikanie, uprednostňovanie zamestnania sa v blízkom krajskom meste</li> <li>▪ nižšia miera informovanosti o možnostiach podpory rozvoja podnikania a vytvárania nových pracovných príležitostí</li> <li>▪ slabá spolupráca v rámci mikroregiónu pri spoločnom rozvoji – napr. spolupráca podnikateľov vo forme tvorby balíkov služieb</li> <li>▪ absencia spoločnej propagácie regiónu doma aj v zahraničí</li> <li>▪ absencia jednotného informačného systému</li> <li>▪ nižšia vybavenosť a kvalitatívna úroveň služieb</li> <li>▪ pomerne nízky záujem obyvateľov o rozvoj agroturistiky</li> <li>▪ slabá úroveň znalosti cudzích jazykov</li> <li>▪ absencia voľne prístupných a upravených verejných priestranstiev pre voľnočasové aktivity a stretávanie detí a mládeže</li> <li>▪ neexistujúca koncepcia podpory podnikateľských subjektov pri rozvoji CR vrátane úverových zdrojov?</li> <li>▪ čierne skládky odpadu, nelegálne výruby v území</li> <li>▪ slabá ponuka integrácie seniorov a znevýhodnených skupín</li> </ul>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ podpora tradičných remesiel a tradičnej výroby, podpora rodinného a individuálneho podnikania</li> <li>▪ rozvoj mimoúrovňových cyklotrás</li> <li>▪ tvorba regionálnej značky</li> <li>▪ možnosť získania finančných prostriedkov prostredníctvom fondov EÚ</li> <li>▪ doplnenie sieťovej infraštruktúry (net.)</li> <li>▪ priamy prístup občanov k verejným</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ odliv mladých, kvalifikovaných ľudí</li> <li>▪ vymiznutie tradičnej produkcie a tradičného hospodárenia v dôsledku zmien legislatívy</li> <li>▪ byrokratizácia podnikania v SR</li> <li>▪ nedostatok finančných prostriedkov na investíciu do rozvoja podnikania</li> <li>▪ neochota obyvateľov uskutočňovať</li> </ul>

<p>informáciám cez IT prostriedky</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ multiplikačný efekt automobilového závodu KIA na rozvoj regiónu</li> <li>▪ príchod nových investorov</li> <li>▪ priestor pre spoluprácu aktérov na území mikroregiónu (spolky, združenia a pod.)</li> <li>▪ cestovný ruch ako nástroj hospodárskeho a sociálneho rozvoja mikroregiónu</li> <li>▪ vzájomná spolupráca a koordinácia činností v rámci podpory rozvoja CR a propagácie regiónu ako celku</li> <li>▪ rozvoj netradičných foriem turistiky (cirkevná, kultúrna, cykloturistika, kongresová, sprevádzanie –pozorovanie zvierat v chránených územiach)</li> <li>▪ využitie zachovaných ľudových zvykov a tradícií v zmysle ich obnovy</li> <li>▪ možnosť vytvorenia špecifických produktov CR a viazaných na región a jeho ráz(tradičné salašnícke a gazdovské produkty: vojky, oštiepky + zážitková agroturistika - dedičstvo regiónu, remeslá gazdovanie, ovčiarstvo, architektúra... )</li> <li>▪ propagácia regiónu na veľtrhoch a výstavách</li> <li>▪ využitie a rozvoj vzdelanostného potenciálu obyvateľov</li> </ul>	<p>podnikateľské aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov to štrukturálnych fondov EÚ</li> <li>▪ jednostranne orientovaná priemyselná výroba s jedným nosným odvetvím – automobilizmus, strojárstvo</li> <li>▪ úbytok, odchod kvalifikovanej pracovnej sily za lepšími podmienkami mimo región</li> <li>▪ hrozba zániku tradičnej remeselnej výroby a tradícií nedostatočnou podporou len „deklarovaním podpory“</li> <li>▪ devastácia chránených území, poškodzovanie životného prostredia necitlivou výstavbou, ťažbami...</li> <li>▪ posun priorít spoločnosti od tradícií ku konzumnému spôsobu kultúrneho vyžitia</li> <li>▪ nezáujem obyvateľov o udržateľné – „náročnejšie a sofistikovanejšie“ rozvojové riešenia a uprednostnenie „rýchlych“ riešení, stratégií a postupov</li> <li>▪</li> </ul>
---	---

V nadväznosti na analytickú časť a SWOT analýzu sa dá konštatovať vysoký potenciál územia pre zlepšovanie ekonomického rozvoja, podnikateľskej činnosti a rozvoja cestovného ruchu, či udržateľného poľnohospodárstva a agroturistiky. V oblasti ekonomického rozvoja a podnikania sú v regióne predispozície najmä v malých podnikateľoch (živnostníkoch) a menších a stredných firmách najmä v stavebníctve, službách, remeslách a priemyselných odvetviach (strojárstvo, výroby pre automobilový priemysel). Región je známy svojou „kovo-roľníckou“ tradíciou a zachovávaním tradičných remesiel, kde je potenciál ich pretransformovania s voľnočasovej a záujmovej činnosti na činnosti podnikateľské. V poľnohospodárskom sektore je príležitosť pre poľnohospodársku výrobu obzvlášť v živočíšnej oblasti, produkciu miestnych tradičných výrobkov- predaj z dvora, zásobovanie existujúcich zariadení v cestovnom ruchu. V území je sú prítomné ľudské zdroje, avšak najväčším problémom je nízky záujem obyvateľov o tieto činnosti a najmä nedostatok kapitálu, nedostatočné zdroje na moderné – inovatívne technické vybavenie, a následne nedostatočné využitie výrobného potenciálu a spolu s tým aj slabšia propagácia a marketing. Nemenej významnou je potreba zachovania špecifického krajinného rázu - krajnotvorby v podhorskom a horskom reliéfe vhodnom najmä na pasenie a živočíšnu výrobu (napríklad tradičné ovčiarstvo). Z hľadiska cestovného ruchu je územie MAS významnou národnou až nadnárodnou destináciou (hrebeňové chodníky pohoria Malá Fatra sú v prepočte na rozlohu turisticky najvyťaženejšími trasami na Slovensku). V mikroregióne je celkovo dostatok ubytovacích kapacít (najmä Terchová, Zázrivá, Belá), potenciál pre rozvoj existuje v menej známych obciach, chýbajú najmä špecifické služby v cestovnom ruchu, ktoré by dokázali turistov udržať v území dlhšie, zatriktívili tak miestnu ponuku (agroturistika, sprievodcovstvo, pozorovanie zvery, turistika zameraná na špecifické cieľové skupiny-cirkevná turistika, turistika osôb s obmedzeniami a podobne). V území je nedostatočne dobudovaná drobná turistická infraštruktúra, viaceré pamiatky a stavby majú potenciál po účelnej a vhodnej úprave a dobudovaní (napr. múzeá, pamätné izby) lákať nových návštevníkov (staré drevenice, kúrie, kaštiele a podobne). Veľmi dôležitou je oblasť verejného života, a komunitné zázemie. Napriek viacerým obecným projektovým iniciatívam je stav infraštruktúry nedostatočný a vyžaduje si nové investície, rekonštrukcie a zveľaďovanie. V obciach je nedostatok infraštruktúry voľného času, športovísk, mnohé obecné budovy sú v nevhodnom stave, využívanie OZE je na nízkej úrovni, až takmer absentuje, čím pretrváva vyššia permanentná finančná náročnosť na energie. Územie MAS je z väčšej časti pokryté lesmi, mnohé z nich spadajú pod rôzne stupne ochrany, čo značne obmedzuje ich hospodárske využitie. V súlade s prítomnosťou národného parku je predispozícia využitia lesných porastov najmä pre relaxačné a edukačné využitie, prípadne turistiku.

### **Zoznam a hierarchizácia potrieb územia MAS:**

V procese prípravy stratégie CLLD MAS TD boli zadefinované nasledujúce strategické priority ako výstup hierarchizácie potrieb :

Všeobecne definovaná potreba územia :

***Zlepšenie využívania miestneho prírodného, kultúrneho potenciálu, infraštruktúry a ľudských zdrojov pre trvalo udržateľný rozvoj mikroregiónu terchovskej doliny.***

Strategické potreby:

***1. Zlepšenie a skvalitnenie stavu infraštruktúry a životného prostredia***

***2. Podpora podnikania najmä v oblasti miestnych služieb, cestovného ruchu a***

***Poľnohospodárstva***

***3. Zlepšenie participácie na miestnom rozvoji, medzisektorovej spolupráci a zachovávaní***

***miestneho dedičstva***

Špecifické potreby:

- 1. Dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry slúžiacej komunitám a zlepšenie životného prostredia prostredníctvom jeho zatraktívnenia (starostlivosť o krajinu a jej ochrana).*
- 2. Zlepšenie ponuky bežných miestnych služieb, zvýšenie podnikateľskej aktivity a služieb v cestovnom ruchu a agroturistike, zvýšenie podnikateľských aktivít a zlepšenie starostlivosti o krajinu .*
- 3. Zlepšenie informovanosti a zapojenosti ľudí participujúcich na rozvojových aktivitách a zachovávaní miestneho kultúrneho a prírodného dedičstva.*

Konkrétne potreby:

- Dobudovanie chýbajúcej technickej infraštruktúry , zlepšenie dostupnosti sídel*
- Zlepšenie infraštruktúry slúžiacej pre miestne komunitné aktivity*
- Zlepšenie turistickej a rekreačnej infraštruktúry*
- Sanácie čiernych skládok, zlepšenie starostlivosti o čistotu v obciach a krajine*
- Zvýšenie motivácie k estetizácii a udržiavaní čistoty v obciach*
- Zvýšenie povedomia o hodnotách vidieckej krajiny, zvýšenie záujmu obyvateľov o starostlivosť o krajinu*
- Zvýšenie počtu poľnohospodárov, SHR, mladých poľnohospodárov*
- Zlepšenie motivácie podnikateľov v poľnohospodárstve a na vidieku, posilnenie finančnej podpory*
- Zvýšenie povedomia o možnostiach hospodárenia na vidieku, podpora poľnohospodárov, rodinných fariem a mikropodnikov*
- Zvýšenie ponuky miestnych služieb v komunite*
- Podpora špecifických, inovatívnych a doplnkových služieb voči existujúcim najmä v cestovnom ruchu*
- Podpora existujúcich podnikateľských subjektov pri tvorbe, zachovávaní pracovných miest a činnosti*
- Rozvoj spolupráce siet'ovania, podpora aktívnych partnerstiev, zlepšenie motivácie subjektov pre spoluprácu*
- Zvýšenie miery spolupráce záujmových združení, organizácií a jednotlivcov či spolupracujúcich skupín*
- Zvýšenie informovanosti a záujmu verejnosti o angažovanie vo vidieckom priestore*
- Podpora tradičných remesiel, zlepšenie stavu miestnych pamiatok, turistickej*

*infraštruktúry, zvýšenie úrovne prezentácie mikroregiónu*

- *Zlepšenie využívania miestneho potenciálu pre rozvoj podnikania a cestovného ruchu, zvýšenie medzisektorovej spolupráce*

- *Zvýšenie povedomia o hodnotách vidieckej krajiny, zvýšenie záujmu o inovatívne a autentické prezentácie miestneho dedičstva*